

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.06.2018, sp. zn. 15 Tdo 195/2018, ECLI:CZ:NS:2018:15.TDO.195.2018.2

Číslo: 12/2019

Právní věta: Za rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí zrušené na podkladě podaného dovolání podle § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. je třeba považovat vedle obsahově navazujících rozhodnutí vydaných v téže trestní věci, v níž bylo podáno dovolání (např. rozhodnutí o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, rozhodnutí o nákladech trestního řízení, rozhodnutí o zápočtu vazby), rovněž obsahově navazující rozhodnutí, jež byla vydána v jiných trestních věcech vedených proti témuž obviněnému, ohledně něhož došlo ke zrušení rozhodnutí napadeného dovoláním, pokud jejich výrok (případně jeho část) obsahově navazuje na výrok zrušený na podkladě podaného dovolání. Za takové obsahově navazující rozhodnutí lze označit i rozhodnutí vydané v jiné trestní věci, jímž bylo zrušeno rozhodnutí napadené dovoláním ve výroku o trestu, ve vztahu k němuž byl navazujícím rozhodnutím v jiné trestní věci uložen souhrnný trest podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku. Zruší-li Nejvyšší soud jako obsahově navazující podle § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. rozhodnutí vydané v jiné trestní věci, a to ve výroku o souhrnném nepodmíněném trestu odnětí svobody uloženém i za trestnou činnost, jejímž spácháním byl obviněný původně uznán vinným rozhodnutím napadeným dovoláním, a vykonává-li obviněný v době rozhodnutí o dovolání tento trest, rozhodne ve smyslu § 265l odst. 4 tr. ř. o vazbě obviněného, a to případně i v navazující trestní věci, v níž byl zrušen výrok o souhrnném trestu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.06.2018

Spisová značka: 15 Tdo 195/2018

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení o dovolání, Rozhodnutí obsahově navazující na zrušené rozhodnutí, Vazba

Předpisy: § 265k odst. 2 alinea věta druhá tr. ř.
§ 265l odst. 4 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněných A. J. a P. Š. podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 1. 2017, sp. zn. 9 To 94/2016, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2016, sp. zn. 56 T 7/2013, a to v celé části týkající se obviněného A. J. a podle § 261 tr. ř. též v celé části týkající se obviněného P. Š. a v části týkající se obviněného K. N. ve výroku, jímž byl uznán vinným zločinem podvodu, a ve výroku o trestu. Současně zrušil také další rozhodnutí obsahově navazující na zrušené části rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením,

pozbyla podkladu, a to zejména rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 To 49/2017, a rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 50 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 10. 2017, sp. zn. 6 To 48/2017, ve výrocích o souhrnném trestu odnětí svobody, trestu zákazu činnosti a trestu propadnutí věci uloženém obviněnému P. Š. a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 To 49/2017, ve výroku o souhrnném trestu odnětí svobody a trestu zákazu činnosti uloženém obviněnému A. J. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud přikázal Městskému soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Podle § 265i odst. 1 písm. e) odmítl dovolání obviněného P. Š.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2016, sp. zn. 56 T 7/2013, byli obvinění A. J. a P. Š. (dále též jen „obvinění“ nebo „dovolatelé“) uznáni vinnými organizátorstvím podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zločinů podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku a padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku. Týmž rozsudkem byl obviněný K. N. uznán vinným pomocí podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku ke zločinu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku a zločiny podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku a padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku. Obviněná Z. A. a obviněný V. R. byli uznáni vinnými zločinem úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku.

2. Obviněný A. J. byl za shora uvedené zločiny a dále za zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 5 To 72/2015, a pokus zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 21 tr. zákoníku k § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2010, sp. zn. 7 T 84/2009, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 12. 2011, sp. zn. 3 To 31/2011, odsouzen podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s dozorem. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce člena statutárního orgánu v obchodních společnostech na dobu 10 let. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byly současně zrušeny výroky o trestech v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 5 To 72/2015, a v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2010, sp. zn. 7 T 84/2009, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 12. 2011, sp. zn. 3 To 31/2011, jakož i všechna další rozhodnutí obsahově navazující na tyto výroky, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.

3. Obviněný P. Š. byl za výše uvedené zločiny a dále za zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 5 To 72/2015, a pokus trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 8 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2009 (dále jen ve zkratce „tr. zák.“), k § 148 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. a), c) tr. zák., jímž byl uznán vinným rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2010, sp. zn. 7 T 84/2009, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 12. 2011, sp. zn. 3 To 31/2011, odsouzen podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku a § 58 odst. 1 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 4 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s

dozorem. Podle § 70 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku mu byl uložen trest propadnutí zde vyjmenovaných věcí. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku mu byl uložen rovněž trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce člena statutárního orgánu v obchodních společnostech na dobu 5 let. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byly zároveň zrušeny výroky o trestech v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 5 To 72/2015, a v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2010, sp. zn. 7 T 84/2009, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 12. 2011, sp. zn. 3 To 31/2011, jakož i všechna další rozhodnutí obsahově navazující na tyto výroky, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.

4. Týmž rozsudkem soudu prvního stupně bylo rozhodnuto o trestech a dalších sankcích za shora popsanou trestnou činnost obviněných K. N., Z. A. a V. R. Zároveň bylo podle § 228 odst. 1 tr. ř. rozhodnuto o solidární povinnosti obviněných A. J., P. Š., K. N. a Z. A. nahradit poškozené Modré pyramidě, stavební spořitelně, a. s., škodu ve výši 5 546 855,83 Kč a o solidární povinnosti obviněných A. J., P. Š., K. N. a V. R. nahradit této poškozené škodu ve výši 6 313 888,28 Kč.

5. Z podnětu odvolání obviněných A. J., P. Š., Z. A. a V. R. a zúčastněných osob, obchodních společností H. L., s. r. o., B. T. P., s. r. o., a C., s. r. o., byl rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 1. 2017, sp. zn. 9 To 94/2016, podle § 258 odst. 1 písm. d), e), f), odst. 2 tr. ř. částečně zrušen rozsudek soudu prvního stupně, a to u obviněných A. J. a P. Š. ve výrocích o trestech, u obviněných A. J., P. Š., Z. A. a V. R. ve výroku o náhradě škody a ve výroku o zabránění náhradní hodnoty a z důvodu uvedeného v § 261 tr. ř. také ohledně obviněného K. N. ve výroku o náhradě škody a ve výroku o zabránění náhradní hodnoty. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. odvolací soud znovu rozhodl tak, že při nezměněném výroku o vině byl obviněný A. J. odsouzen podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 6 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s dozorem. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce člena statutárního orgánu v obchodních společnostech na dobu 10 let. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl současně zrušen výrok o trestu v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2010, sp. zn. 7 T 84/2009, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 12. 2011, sp. zn. 3 To 31/2011, jakož i všechna další rozhodnutí obsahově navazující na tento výrok, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Obviněný P. Š. byl odsouzen podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku a § 58 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 3 roků a 6 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s dozorem. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku mu byl uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce člena statutárního orgánu v obchodních společnostech na dobu 5 let. Podle § 70 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku mu byl uložen rovněž trest propadnutí zde uvedených věcí. Nově bylo rozhodnuto také podle § 228 odst. 1 tr. ř. o solidární povinnosti obviněných A. J., P. Š., K. N. a Z. A. nahradit poškozené Modré pyramidě, stavební spořitelně, a. s., škodu ve výši 3 784 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % počínaje dnem 15. 4. 2015 do zaplacení a o solidární povinnosti obviněných A. J., P. Š., K. N. a V. R. nahradit poškozené Modré pyramidě, stavební spořitelně, a. s., škodu ve výši 4 500 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % počínaje dnem 15. 4. 2015 do zaplacení. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byla tato poškozená odkázána se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

II.

Dovolání a vyjádření k nim

6. Proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 1. 2017, sp. zn. 9 To 94/2016, podali obvinění A. J., P. Š., Z. A. a V. R. dovolání. O dovoláních obviněné Z. A. a obviněného V. R. bylo rozhodnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 11. 1. 2018, č. j. [6 Tdo 1614/2017](#)-140, zatímco věc obviněných A. J. a P. Š. byla usnesením Nejvyššího soudu ze dne 11. 1. 2018, č. j. [6 Tdo 1614/2017](#)-139, podle § 23 odst. 1 tr. ř. vyloučena ze společného řízení k samostatnému projednání a rozhodnutí a následně

byla usnesením Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2018, sp. zn. [6 Tdo 51/2018](#), postoupena k rozhodnutí velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu. Ten se proto zabýval pouze dovoláními obviněných A. J. a P. Š.

7. Obviněný A. J. ve svém dovolání shledal naplnění dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř. s tím, že bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku podaného proti rozsudku soudu prvního stupně, přestože v řízení před tímto soudem došlo k nesprávnému právnímu posouzení skutku, který byl zjištěn způsobem neodpovídajícím zásadám spravedlivého procesu.

8. Obviněný vytkl soudům nižších stupňů, že neučinily taková skutková zjištění, aby jej mohly uznat vinným účastenstvím ve formě organizátorství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, protože jeho účast na souzené trestné činnosti je v tzv. skutkové větě výroku o vině i v odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně popsána jen velmi vágně. Podle obviněného údaj o „předchozí dohodě“ obsažený v návěti skutkových vět výroků rozsudku není znakem organizátorství, zatímco závěr o „naplánování či řízení trestného činu“ je znakem objektivní stránky účastenství, jímž tudíž nemůže být popsán skutek, a jednání, kterým měl řídit trestnou činnost, nebylo v rozhodnutí nijak konkretizováno. Soudy obou stupňů se podle názoru obviněného nezabývaly ani subjektivní stránkou účastenství ve vztahu k jednotlivým trestným činům, přičemž v rovině úvah ohledně objektivní a subjektivní stránky účastenství nedostatečně rozlišují mezi spácháním trestného činu pachatelem a účastí organizátora na něm. Stran právní kvalifikace jeho jednání jako zločinu podvodu učinil obviněný výhradu, že zůstalo nevysloveno, koho měli pachatelé uvést v omyl, jakým jednáním a zda je dána příčinná souvislost mezi omylem a způsobenou škodou. Podle obviněného škoda mohla jen stěží vzniknout tím, že obvinění Z. A. a V. R. byli uvedeni v omyl. Zmiňuje-li soud omyl poškozených (obchodních společností M. S., s. r. o., a B. P., s. r. o.), pak není jasné, jak je pachatelé mohli uvést v omyl, když mezi nimi nedošlo k žádnému jednání. V neposlední řadě obviněný namítl nedostatečné zjištění skutkového stavu a ústavní deficit napadeného rozhodnutí s tím, že řízení nemělo rysy spravedlivého procesu z důvodu tzv. opomenutých důkazů a přehlížení jeho obhajoby, a odvolací soud se odmítl zabývat alibi, jehož se dovolával.

9. Obviněný A. J. proto navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu a přikázal mu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, popřípadě aby zrušil i rozsudek soudu prvního stupně a učinil shodný příkaz tomuto soudu.

10. Obviněný P. Š. opřel své dovolání o důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h) a k) tr. ř. Předně v obecnosti namítl tzv. extrémní nesoulad mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními soudů nižších stupňů. Dále soudům vytkl nedostatečné odůvodnění jejich rozhodnutí, v nichž není uvedeno, kterými konkrétními důkazy je jeho vina prokázána, jakož i neprokázání jeho vědomosti o tom, že podpisy prodávajících na kupních smlouvách byly padělané. V této souvislosti obviněný zpochybnil též hodnocení důkazů soudem prvního stupně, přičemž soudy nižších stupňů učinily odlišné závěry ohledně spoluzavinění poškozené Modré pyramidy, stavební spořitelny, a. s., a tuto okolnost nezohlednily při úvaze o trestnosti činu, k čemuž poukázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 3. 2013, sp. zn. [11 Tdo 1121/2012](#). Stran výroku o trestu obviněný vytkl, že místo samostatného trestu mu měl být uložen trest souhrnný, přičemž uložený trest označil za nepřiměřeně vysoký, zvláště s ohledem na dobu spáchání jeho trestné činnosti, rodinnou situaci, spoluzavinění poškozené a skutečnost, že zásadním způsobem přispěl k zadržení hlavního pachatele. Obviněný brojil i proti výroku o náhradě škody, jímž měl být porušen zákaz reformationis in peius, protože dlužná částka uvedená v rozsudku odvolacího soudu se při úroku 8,05 % bude rovnat částce obsažené v rozsudku soudu prvního stupně nejpozději po pěti letech (v roce 2020), přičemž konec výkonu jeho trestu odnětí svobody bude v roce 2021. Obviněný označil výrok rozsudku odvolacího soudu za méně příznivý, než byl výrok rozsudku soudu prvního stupně. Podle jeho mínění mu neměla být ukládána povinnost k úhradě úroku z prodlení. I ve vztahu k výroku o náhradě škody pak namítl, že u něj nebylo zohledněno spoluzavinění poškozené Modré pyramidy, stavební spořitelny, a. s., z hlediska

ustanovení § 441 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

11. Obviněný P. Š. proto navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek a aby Vrchnímu soudu v Praze přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

12. K podaným dovoláním se podrobně vyjádřila státní zástupkyně činná u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupkyně“), která reagovala na jednotlivé námitky obviněných A. J. i P. Š. Státní zástupkyně shledala důvodnou jen námitku obviněného P. Š. ohledně porušení zákazu reformationis in peius odvolacím soudem při rozhodnutí o náhradě škody. Proto navrhla, aby Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněného P. Š. částečně zrušil ve všech výrocích o náhradě škody (s přihlédnutím k § 261 tr. ř. i ohledně obviněných A. J., Z. A., V. R. a K. N.) napadený rozsudek Vrchního soudu v Praze a aby sám ve věci rozhodl podle § 228 odst. 1 tr. ř.

13. K vyjádření státní zástupkyně pak reagovali v replikách obvinění A. J. a P. Š. a vyslovili nesouhlas s jejími argumenty.

III.

Přípustnost dovolání

14. Jak již shora uvedeno, Nejvyšší soud rozhodoval o dovoláních obviněných A. J. a P. Š. nejdříve v senátě č. 6, který usnesením ze dne 18. 1. 2018, sp. zn. [6 Tdo 51/2018](#), podle § 20 odst. 1, 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, postoupil věc těchto obviněných k rozhodnutí velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu (dále též jen „Nejvyšší soud“). Při svém rozhodování totiž dospěl v otázce interpretace a aplikace ustanovení § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. k právnímu názoru odlišnému od toho, který byl vyjádřen v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2017, sp. zn. [5 Tdo 682/2017](#), a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 8. 2017, sp. zn. [5 Tdo 1039/2017](#).

15. V trestní věci posuzované v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2017, sp. zn. [5 Tdo 682/2017](#), byla situace spočívající v tom, že výrok o trestu uložený rozhodnutími napadenými dovoláním (rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2016, sp. zn. 9 To 386/2016, navazujícím na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 20. 6. 2016, sp. zn. 3 T 85/2013) již v době rozhodování odvolacího soudu de iure neexistoval, neboť byl zrušen v důsledku uložení souhrnného trestu za sbíhající se trestný čin v jiné trestní věci (rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2016, sp. zn. 2 T 46/2016, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2017, sp. zn. 8 To 43/2017). Nejvyšší soud se však v tomto případě omezil pouze na zrušení obsahově navazujících rozhodnutí vydaných v jím projednávané trestní věci, aniž by zrušil též výrok o souhrnném trestu v rozhodnutích vydaných v jiné trestní věci. Závěr o nutnosti vztázení ustanovení § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. pouze na rozhodnutí vydaná v téže trestní věci byl následně uplatněn i v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 8. 2017, sp. zn. [5 Tdo 1039/2017](#), v němž bylo rozhodnuto o dovolání téhož obviněného jako ve věci vedené pod sp. zn. [5 Tdo 682/2017](#). Senát č. 5 zde výslovně vyjádřil názor, že Nejvyšší soud v řízení o dovolání není oprávněn rušit rozhodnutí učiněná v jiné trestní věci, která nejsou předmětem jeho přezkumu na podkladě podaného dovolání.

16. Ve věci obviněného P. Š. posuzované v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2018, sp. zn. [6 Tdo 51/2018](#), nastala obdobná situace jako v obou shora citovaných usneseních Nejvyššího soudu (ze dne 28. 6. 2017, sp. zn. [5 Tdo 682/2017](#), a ze dne 24. 8. 2017, sp. zn. [5 Tdo 1039/2017](#)), jelikož v době rozhodování Nejvyššího soudu o dovolání tohoto obviněného již výrok o trestu uložený dovoláním napadeným rozsudkem odvolacího soudu de iure neexistoval, neboť byl nahrazen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 To 49/2017, jakož i rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 50 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem

Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 10. 2017, sp. zn. 6 To 48/2017, jimiž byly obviněnému postupně uloženy souhrnné tresty. Nejvyšší soud k tomu dodává, že obdobná situace nastala i ohledně obviněného A. J., protože výrok o trestu uložený rozsudkem odvolacího soudu napadeným dovoláním byl nahrazen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 To 49/2017, jimiž byl obviněnému uložen souhrnný trest. Senát č. 6 Nejvyššího soudu však v této věci dospěl k odlišnému názoru než jeho senát č. 5, jelikož podle něj nutno mezi obsahově navazující rozhodnutí, která zrušením rozsudku nebo jeho části pozbyla podkladu ve smyslu § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř., zařadit i rozhodnutí týkající se obviněného vydaná v jiné trestní věci v období následujícím po vydání rozhodnutí napadeného dovoláním, pokud v nich obsažený výrok má bezprostřední souvislost s některým z výroků zrušeného rozhodnutí.

17. Senát č. 6 Nejvyššího soudu dospěl k jednomyslnému závěru, že řešená procesní otázka má po právní stránce zásadní význam, a proto postupoval podle § 20 odst. 1, 2 zákona o soudech a soudcích a předložil věc k rozhodnutí velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu, aby ten při rozdílnosti právních názorů senátů Nejvyššího soudu v otázce posouzení výkladu a užití ustanovení § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. rozhodl o dovoláních obviněných A. J. a P. Š.

18. Nejvyšší soud, resp. velký senát jeho trestního kolegia, jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) předně zkoumal, zda jsou dovolání přípustná, zda byla podána včas a oprávněnými osobami a zda mají všechny obsahové a formální náležitosti. Shledal přitom, že dovolání jsou přípustná podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř., byla podána osobami oprávněnými podle § 265d odst. 1 písm. b) tr. ř., ve lhůtě a na místě podle § 265e odst. 1 tr. ř. a splňují též obsahové a formální náležitosti podle § 265f odst. 1 tr. ř.

IV. Důvodnost dovolání

19. Vzhledem ke skutečnosti, že podstatná část dovolací argumentace obviněného P. Š. se míjí s dovolacími důvody vymezenými v § 265b tr. ř. (po formální i materiální stránce) a ve zbývající části, jež formálně odpovídá dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., je zjevně neopodstatněná, Nejvyšší soud rozhodl o odmítnutí jeho dovolání podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř.

20. Naproti tomu v případě dovolání obviněného A. J. Nejvyšší soud dospěl k závěru o jeho důvodnosti, takže podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu v části týkající se tohoto dovolatele, zrušil i předcházející rozsudek Městského soudu v Praze včetně všech dalších rozhodnutí obsahově navazujících na zrušenou část rozsudku, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal soudu prvního stupně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

21. Se zřetelem k tomu, že napadeným rozhodnutím a souvisejícím rozhodnutím soudu prvního stupně nebyla řešena pouze otázka viny obviněného A. J., nýbrž i dalších osob, které se podle skutkových zjištění soudů nižších stupňů měly dopustit trestné činnosti v součinnosti s ním, bylo třeba řešit otázku, zda není odůvodněno zrušení rozsudku odvolacího soudu i ve vztahu k dalším obviněným, a to s ohledem na přiměřené užití ustanovení § 261 tr. ř., jehož se výslovně dovolává ustanovení § 265k odst. 2 věty třetí tr. ř. Nejvyšší soud přitom usoudil, že užití tzv. beneficia cohaesionis je nezbytné u obviněného P. Š., jehož jednání jako účastníka bylo kvalifikováno shodně jako jednání obviněného A. J. a z hlediska právního posouzení bylo zatíženo týmiž vadami, které Nejvyšší soud zjistil u obviněného A. J. Užití zmíněného dobrodiní v souvislostech je namístě rovněž u obviněného K. N., který je považován za tzv. hlavního pachatele trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, přičemž vady stran závěru o spáchání tohoto trestného činu jsou stěžejním důvodem zrušení rozsudku odvolacího soudu. Nutno ovšem dodat, že nedostatky

zjištěné ohledně účasti obviněného A. J. (a obviněného P. Š.) na trestných činech úvěrového podvodu ve formě organizátorství se nikterak nedotýkají správnosti právní kvalifikace účasti obviněného K. N. na těchto trestných činech ve formě pomoci. Nejvyšší soud z těchto důvodů za přiměřeného užití ustanovení § 261 tr. ř. zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu, rozsudek soudu prvního stupně a na ně obsahově navazující rozhodnutí též v celé části týkající se obviněného P. Š. a v části týkající se obviněného K. N. ve výroku, jímž byl uznán vinným zločinem podvodu, a ve výroku o trestu.

22. V dané souvislosti vyvstala otázka – jež byla důvodem postoupení věci velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu k rozhodnutí podle § 20 odst. 1, 2 zákona o soudech a soudcích – jak přistoupit k interpretaci a aplikaci ustanovení § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř., a to s ohledem na zjištění, že výrok o trestu uložený napadeným rozsudkem odvolacího soudu v případě obviněného P. Š. již de iure neexistuje, neboť byl nahrazen dvěma výroky o souhrnných trestech, jež byly posléze uloženy rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 To 49/2017, a rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 50 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 10. 2017, sp. zn. 6 To 48/2017. Totéž obdobně platí i ve vztahu k obviněnému A. J., protože výrok o trestu uložený napadeným rozsudkem odvolacího soudu byl nahrazen výrokem o souhrnném trestu uloženým mu rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 To 49/2017.

23. Velký senát trestního kolegia Nejvyššího soudu k tomu nejprve v obecnosti připomíná, že rozhodnutími obsahově navazujícími na zrušené rozhodnutí ve smyslu § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. se podle aktuální doktríny rozumí ta rozhodnutí, která byla učiněna v téže věci a časově následují po zrušeném základním rozhodnutí nebo jeho části, bez nichž nemohou samostatně obstát, přičemž není rozhodné, zda v době zrušení bylo takové obsahově navazující rozhodnutí již vykonáno či nikoli. K tomu se příkladmo poukazuje na rozhodnutí vydávaná ve vykonávacím řízení (viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád II. § 157 až 314s. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 3263). Na jiném místě se k obsahově navazujícím rozhodnutím obdobně konstatuje, že jde o jiná rozhodnutí v téže věci z hlediska časového učiněná v době po vydání rozhodnutí zrušeného dovoláním, jež nemohou existovat bez zrušeného „podkladového“ rozhodnutí. Jako příklad se zde uvádí, že jestliže dovolací soud zruší odsuzující rozsudek, na jehož podkladě obviněný vykonával nepodmíněný trest odnětí svobody, z jehož výkonu byl podmíněně propuštěn, nemůže nadále právně existovat rozhodnutí o podmíněném propuštění z výkonu tohoto trestu (§ 331 tr. ř.), jakož ani rozhodnutí o nákladech trestního řízení, usnesení o zápočtu vazby a další [viz DRAŠTÍK, A., FENYK, J. a kol. Trestní řád. Komentář. II. díl (§ 180 až 471). Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 508].

24. Jak již bylo výše naznačeno, dosavadní rozhodovací praxe k nastolené procesní otázce stran výkladu a užití ustanovení § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. přistupuje rozdílně, přičemž její část se přiklání k interpretaci vyjádřené v trestněprávní literatuře s tím, že za obsahově navazující rozhodnutí lze považovat toliko rozhodnutí vydaná v téže trestní věci (viz shora citovaná usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2017, sp. zn. [5 Tdo 682/2017](#), a ze dne 24. 8. 2017, sp. zn. [5 Tdo 1039/2017](#)), zatímco druhá část (včetně senátu č. 6, jenž předložil tuto věc k rozhodnutí velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu) zastává extenzivnější výklad daného procesního ustanovení, podle něhož lze za obsahově navazující rozhodnutí považovat i rozhodnutí vydaná v jiné trestní věci.

25. V této souvislosti lze poukázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2017, sp. zn. [7 Tdo 214/2017](#), jímž bylo podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušeno rozhodnutí (ve výroku o trestu) vydané v jiné trestní věci. V odůvodnění citovaného usnesení se k tomu uvádí, že „vzhledem ke zrušení výroku o vině bylo nutno podle § 265k odst. 2 tr. ř. rozhodnout také o zrušení navazujícího výroku o trestu, a to o trestu souhrnném, který byl obviněnému uložen ve věci Okresního soudu Praha-západ sp. zn. 14

T 175/2015 rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2016, sp. zn. 11 To 387/2016. Výrok o uložení souhrnného trestu, byť v jiné věci, má totiž podklad i v nyní zrušovaném výroku o vině (obdobně srov. rozsudek bývalého Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 1988, sp. zn. [4 Tz 35/88](#), uveřejněný pod č. 31/1989 Sb. rozh. tr., a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. [4 Tz 30/2013](#)). Tento zrušovací výrok se však netýká pravomocného výroku o vině obviněného v uvedené věci Okresního soudu Praha-západ sp. zn. 14 T 175/2015 (kde byla i otázka viny přezkoumána odvolacím soudem). Nedochází ke zrušení celého rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2016, sp. zn. 11 To 387/2016, nýbrž jen výroku o uložení trestu (včetně zrušovacího výroku učiněného podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku v rámci ukládání souhrnného trestu)“. Z výše uvedeného rozhodnutí je zřejmý názor senátu č. 7 Nejvyššího soudu, podle něhož navazujícími rozhodnutími ve smyslu § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. nejsou míněna pouze rozhodnutí vydaná v téže trestní věci. Obdobný závěr lze navíc dovodit i z jím zmíněného rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. [4 Tz 30/2013](#), podle něhož „jestliže soud povolí obnovu řízení ve výroku o vině, musí vždy zrušit současně s výrokem o vině i výrok o trestu. Jde-li tu o trest, který byl jako souhrnný uložen v jiné trestní věci, týká se povinnost zrušit výrok o trestu též tohoto trestu souhrnného (srov. rozsudek bývalého Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 1988, sp. zn. [4 Tz 35/88](#), uveřejněný pod č. 31/1989 Sb. rozh. tr.)“. Senát č. 4 se ve svém citovaném rozsudku přidržel právního názoru vysloveného rozsudkem bývalého Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 1988, sp. zn. [4 Tz 35/88](#), uveřejněným pod č. 31/1989 Sb. rozh. tr., z jehož právní věty plyne, že „jestliže soud povolí obnovu řízení a zruší výrok o vině, musí vždy podle § 284 odst. 1 tr. ř. zrušit i výrok o trestu, který má ve výroku o vině svůj podklad, a to i tehdy, jde-li o trest, který byl jako souhrnný uložen v jiné trestní věci. Není přitom rozhodné, kterým soudem byl souhrnný trest uložen“.

26. Velký senát trestního kolegia Nejvyššího soudu dospěl k názoru, že za obsahově navazující rozhodnutí ve smyslu § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. je třeba považovat vedle obsahově navazujících rozhodnutí vydaných v téže trestní věci (tj. příslušných rozhodnutí vydaných ve vykonávacím řízení) rovněž taková navazující rozhodnutí, jež byla vydána v jiných trestních věcech vedených proti obviněnému, ohledně něhož došlo ke zrušení rozhodnutí napadeného dovoláním, pokud jejich výrok (případně jeho část) obsahově navazuje na výrok zrušený na podkladě podaného dovolání.

27. Za takové obsahově navazující rozhodnutí lze z níže rozvedených důvodů označit i rozhodnutí vydané v jiné trestní věci, jímž bylo zrušeno rozhodnutí napadené dovoláním ve výroku o trestu, ve vztahu k němuž byl navazujícím rozhodnutím v jiné trestní věci uložen souhrnný trest podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku.

28. V daném kontextu Nejvyšší soud uvádí, že souhrnný trest představuje právní následek trestní odpovědnosti pachatele za všechny sbíhající se trestné činy, tj. nejen za trestný čin (trestné činy), jehož spácháním byl obviněný shledán vinným v jiné (pozdější), samostatně vedené trestní věci, nýbrž i za trestný čin (trestné činy), jímž byl pravomocně uznán vinným rozhodnutím napadeným dovoláním. Pokud je předchozí (dovoláním napadené) rozhodnutí zrušeno ve výroku o vině, u souhrnného trestu dochází logicky k přetržení nezbytné vazby dané existencí trestného činu a k němu se upínajícímu trestu jakožto právního následku trestní odpovědnosti jeho pachatele. Otázka přiměřenosti souhrnného trestu je totiž zvažována ve vztahu ke všem sbíhajícím se trestným činům. Konkrétní výměra souhrnného trestu je soudem zvolena i s přihlédnutím k původnímu výroku o vině, vůči němuž bylo podáno dovolání, tj. při zvážení povahy a závažnosti nejen sbíhajícího se trestného činu později souzeného, nýbrž i trestného činu obsaženého ve výroku o vině v dřívějším (dovoláním napadeném) rozhodnutí. Výrok o souhrnném trestu, jenž je právním následkem částečně nesprávně zjištěné trestní odpovědnosti pachatele, tudíž po zrušení vadného výroku o vině (nebo jeho části), k němuž se souhrnný trest vztahuje, dále nemůže obstát, a to i se zřetelem k zásadě *nulla poena sine crimine*.

29. Normy trestního práva, resp. jejich aplikace projevující se mj. v povinnosti pachatele podrobit se

uložené trestní sankci (trestu či ochrannému opatření) zpravidla představují zásah do jeho základních práv a svobod garantovaných na ústavní úrovni (např. do osobní svobody chráněné v čl. 8 Listiny základních práv a svobod, do práva vlastnit majetek zaručeného v čl. 11 Listiny základních práv a svobod atp.), vzhledem k čemuž je třeba dbát toho, aby zásah orgánů státní moci do těchto práv a svobod byl plně opodstatněný a nezbytný. V případě jakékoliv kolize, která v tomto směru může nastat – a tu zakládá i výše uvedený rozpor s označenou základní zásadou trestního práva hmotného, je nutno postupovat takovým způsobem, aby nebezpečí vzniku negativních důsledků bylo eliminováno v co nejkratší době.

30. K interpretaci a aplikaci podústavních norem musejí přistupovat i obecné soudy tak, aby jejich řešení bylo v souladu s požadavky vyplývajícími z norem vyšší právní síly. Právě reálně hrozící porušení základních práv a svobod obviněného, které je třeba spojovat se lpěním na výkonu trestu, jehož odůvodněnost a zákonnost je zpochybněna v případě kasace části výroku o vině, k níž se (souhrnný) trest vztahuje, vyžaduje, aby interpretací a následnou aplikací ustanovení § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. nedošlo k takovému porušení. Naznačené řešení přitom umožňuje extenzivní výklad zákonné dikce „současně zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí nebo jeho zrušenou část obsahově navazující ...“, podle kterého se bude za toto další rozhodnutí považovat i rozhodnutí, jímž byl obviněnému uložen souhrnný trest v jiné (pozdější) trestní věci, a to jen v tomto výroku o souhrnném trestu (popřípadě rozhodnutí na tento výrok navazující).

31. Právě z uvedených důvodů je postupem podle § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. třeba zrušit i výroky o souhrnných trestech obsažené v navazujících odsuzujících rozsudcích vydaných v jiných trestních věcech, jelikož je nezbytné jednak zamezit výkonu trestu, o jehož zákonnosti nadále nelze uvažovat, a jednak co nejrychleji prostřednictvím v úvahu přicházejících procesních postupů stanovit právní následek trestní odpovědnosti obviněného odpovídající závažnosti souběžně spáchaného trestného činu (podle nadále de iure existujícího výroku o vině).

32. Nejvyšší soud s přihlédnutím ke shora rozvedeným úvahám přistoupil v případě obviněného P. Š. podle § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. i ke zrušení obsahově navazujících rozhodnutí vydaných v jiných trestních věcech (rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 To 49/2017, a rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 50 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 10. 2017, sp. zn. 6 To 48/2017), a to v jejich výrocích o souhrnném trestu, jimiž byl zrušen výrok o trestu uloženém obviněnému P. Š. rozsudkem odvolacího soudu v nyní projednávané věci. Obdobně pak postupoval v případě obviněného A. J., ohledně něhož podle § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. zrušil ve výroku o souhrnném trestu obsahově navazující rozhodnutí vydaná v jiné trestní věci (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 40 T 13/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 To 49/2017).

33. Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší soud z výše uvedených důvodů zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu v části týkající se dovolatelů, jímž byli odsouzeni k nepodmíněným trestům odnětí svobody, bylo dále třeba zvážit vhodnost užití ustanovení § 265l odst. 4 tr. ř., podle něhož vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud k dovolání výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě.

34. Nejvyšší soud zjistil, že obvinění A. J. a P. Š. v současnosti vykonávají tresty odnětí svobody uložené jim rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 10. 2017, sp. zn. 6 To 48/2017, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 50 T 11/2015. Pro přesnost je ovšem třeba uvést, že obviněnému A. J. byl citovanými rozhodnutími uložen samostatný trest, nikoliv souhrnný trest ve vztahu k rozhodnutím zrušeným v této věci Nejvyšším soudem (tj. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2016, sp. zn. 56 T 7/2013, ve spojení s rozsudkem

35. V dané souvislosti však vyvstává problém u obviněného P. Š., a to stran interpretace ustanovení § 265l odst. 4 věty první tr. ř. (především ohledně pojmu „původní rozsudek“), jelikož doslovným jazykovým (gramaticko-sémantickým) výkladem lze dospět k závěru, že povinnost dovolacího soudu rozhodovat o vazbě obviněného se vztahuje pouze na případy, kdy svým rozhodnutím zruší dovoláním napadený (původní) rozsudek, jímž byl obviněnému uložen trest, který je v době rozhodování Nejvyššího soudu vykonáván.

36. Protože v nyní posuzované věci nejde o takovou situaci, neboť trest uložený obviněnému P. Š. rozsudkem odvolacího soudu napadeným dovoláním [trest uložený pouze za organizátorství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zločinů podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku a padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku] již de iure neexistuje a obviněný ho v době rozhodování Nejvyššího soudu nevykonává, mohl by tento způsob výkladu ustanovení § 265l odst. 4 tr. ř. vést k závěru, že dovolací soud nemůže vůbec přistoupit k užití citovaného ustanovení.

37. V nyní projednávané věci však s oporou o shora uvedený extenzivní výklad ustanovení § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. došlo rovněž ke zrušení rozhodnutí, jimiž byl obviněnému P. Š. v jiné trestní věci uložen (souhrnný) trest odnětí svobody, který v době rozhodování Nejvyššího soudu vykonává. Je tedy třeba posoudit otázku, zda lze § 265l odst. 4 větu první tr. ř. vykládat takovým způsobem, aby toto ustanovení bylo možno aplikovat i v případech, když obviněný nevykonává trest odnětí svobody uložený rozsudkem napadeným dovoláním, nýbrž trest odnětí svobody uložený rozhodnutím v jiné (pozdější) trestní věci, které bylo s poukazem na ustanovení § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. jakožto „rozhodnutí obsahově navazující“ Nejvyšším soudem zrušeno.

38. Velký senát trestního kolegia Nejvyššího soudu přitom dospěl k závěru o možnosti takové rozšiřující interpretace ustanovení § 265l odst. 4 věty první tr. ř., a to na podkladě tzv. teleologické metody výkladu, tj. se zaměřením na smysl, resp. cíl dané právní úpravy, k čemuž je třeba poukázat na následující skutečnosti.

39. Smyslem ustanovení § 265l odst. 4 tr. ř. je nepochybně (mimo jiné) naplnění ochranné funkce trestního práva, když ochrana společnosti před pácháním trestných činů se promítá i ve formulaci vazebních důvodů [viz zejména § 67 písm. c) tr. ř.], jejichž existence má být předmětem obligatorního přezkoumání na podkladě ustanovení § 265l odst. 4 tr. ř. Zákonná úprava obsažená v tomto ustanovení směřuje zároveň k tomu, aby byly vytvořeny procesní podmínky pro další (v souladu se zásadou rychlosti vedené) řízení vůči obviněnému před orgánem činným v trestním řízení, jemuž je věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí. Zajištění tohoto cíle může být mařeno přístupem obviněného, čemuž lze zabránit uplatněním dalšího vazebního důvodu, který je primárně určen k zabezpečení účasti obviněného na procesních úkonech trestního řízení [§ 67 písm. a) tr. ř.].

40. Pro závěr o nutnosti extenzivního výkladu ustanovení § 265l odst. 4 tr. ř. lze dále argumentovat tím, že jeho doslovným jazykovým výkladem by mohlo docházet k nedůvodné nerovnosti mezi obviněnými. Tato by se projevila např. u obviněného, který byl pravomocně odsouzen k úhrnnému trestu pro reálný souběh trestných činů (z nichž by byl na podkladě dovolání Nejvyšším soudem zrušen jen jeden či několik z nich) ve společném řízení, vůči obviněnému, u něhož by se při uložení souhrnného trestu dospělo ke stejným závěrům ohledně nutnosti kasace výroků o vině ohledně jednoho či několika sbíhajících se trestných činů, jimiž byl uznán vinným v samostatně vedených řízeních. Zatímco v případě prvního z obviněných by obligatorně nastupovalo rozhodování dovolacího soudu o jeho vazbě podle § 265l odst. 4 tr. ř., v případě druhého obviněného (odsouzeného k souhrnnému trestu) by k takovému postupu dojít nemohlo. Obdobná nerovnost by nastávala i mezi obviněným, ohledně něhož by byl v důsledku kasačního rozhodnutí Nejvyššího soudu zrušen celý

výrok o trestu (samostatném či úhrnném), a obviněným, který byl odsouzen k trestu souhrnnému. Evidentní rozdíl by se v neposlední řadě projevoval i v tom, že dovolací soud by byl povinen rozhodovat o vazbě u obviněného, u něhož by mohlo dojít ke zpochybnění nutnosti trestněprávní reakce státu v podobě ukládání trestní sankce v celém rozsahu (v důsledku zrušení celého výroku o vině), oproti obviněnému, u něhož k takovému zpochybnění došlo jen částečně (nezrušením výroku o vině v pozdějším rozsudku, jímž byl ukládán trest souhrnný), tedy takového, u kterého by se důvody omezení jeho osobní svobody vazbou mohly projevovat výraznější měrou [např. obava, že obviněný uprchne, aby se vyhnul hrozícímu trestu, je nepochybně výraznější u pachatele, o jehož vině již bylo pravomocně rozhodnuto (nezrušeným výrokem o vině v pozdějším rozsudku, jímž byl uložen souhrnný trest), než u obviněného, o jehož vině se teprve rozhoduje].

41. Pro podporu extenzivního výkladu ustanovení § 265l odst. 4 tr. ř. přichází v úvahu i užití metody logického výkladu. Na jejím podkladě lze totiž argumentovat tak, že pokud je podle § 265l odst. 4 tr. ř. odůvodněno rozhodovat o vazbě obviněného ve vztahu k jednomu řízení (vedenému následně u orgánu, jemuž věc byla Nejvyšším soudem přikázána), tím spíše (*argumentum a fortiori* v podobě a *minor ad maius*) je tomu tak i v případě, kdy důsledkem kasačního rozhodnutí je „znovuotevření“ několika řízení (tj. řízení u orgánu, jemuž je věc přikázána k novému projednání a rozhodnutí, a řízení u dalšího orgánu, v němž je třeba stanovit právní následek trestní odpovědnosti za nezrušenou část viny).

42. S přihlédnutím k výše rozvedeným úvahám Nejvyšší soud v případě obviněného P. Š. přistoupil k aplikaci § 265l odst. 4 tr. ř. a usnesením ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. [15 Tdo 195/2018-II.](#), rozhodl o jeho vazbě.